

16. Організація оцінки та обліку доходів і витрат підприємства

Інна Разьва, Ірина Кравченко

Національний університет харчових технологій

Вступ. Питання методики оцінки та бухгалтерського обліку доходів і витрат, визначення фінансових результатів та їх формування, відображення у звітності є досить актуальними. Розкриємо основні напрямки визначення доходів і витрат на основі Податкового кодексу.

Матеріали і методи. Серед найважливіших питань, врегульованих Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», є встановлення основних принципів ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності. Принципи безперервності діяльності, єдиного грошового вимірника та періодичності становлять групу загальних принципів ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності. Для обліку витрат найбільш суттєвими є принципи нарахування та відповідність доходів і витрат, історична (фактична) собівартість.

Дохід визначається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків учасників підприємства), за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена. Порядок визнання доходів встановлено у ст. 137 Податкового Кодексу[1]. Доходи, що враховуються при визначенні об'єкта оподаткування, складаються з доходів від операційної діяльності та інших доходів.

Склад витрат та порядок їх визнання встановлено у ст. 138 Податкового Кодексу. З метою достовірного визначення розміру витрат та дати їх виникнення платники податку визначатимуть собівартість товарів (робіт, послуг), до складу якої включатиметься вартість запасів. При визначенні об'єкта оподаткування враховується дві групи витрат: витрати операційної діяльності та інші витрати.

Собівартість товарів (робіт, послуг) складається з витрат, прямо пов'язаних із виробництвом таких товарів (робіт, послуг), а саме із прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, амортизації виробничих основних засобів та нематеріальних активів, інших прямих витрат.

Результати. Для раціональної та якісної організації обліку, оцінки витрат і доходів на підприємствах необхідно впровадити принцип єдності облікової номенклатури, який має велике практичне значення. Номенклатура витрат характеризує їх склад за видами, тому побудувавши облік витрат вітчизняних підприємств в цілому за таким єдиним переліком можна: систематизувати аналітичний облік витрат загалом по кожній галузі; підвищити якість та оперативність формування інформаційного забезпечення економічного аналізу витрат обігу.

Висновки. Система оцінки та обліку витрат, доходів та визначення фінансових результатів є необхідною та важливою частиною функціонування підприємств, а разом з тим, саме від розуміння важливості цього процесу залежить життєдіяльність конкретних суб'єктів господарювання.

Література

1. Податковий кодекс України. № 2755-VI від 02.12.2010 [Електронний ресурс] /Режим доступу <http://www.zakon.rada.gov.ua>